

KS. RUDOLF PIERSKAŁA

KAPŁAŃSTWO WSPÓLNE LUDU BOŻEGO

WPROWADZENIE

Księgi Nowego Testamentu stosują nazwę „kapłan” do Chrystusa (List do Hebrajczyków nazywa Jezusa Arcykapłanem i Wielkim Kapłanem), ale mówią także o kapłańskiej godności Kościoła. To kapłaństwo, obejmujące wszystkich wiernych, ma swoją analogię w naszym przybranym synostwie Bożym. Dzięki temu, że Jezus Chrystus jest „własnym” Synem Bożym, chrześcijanie – włączeni przez chrzest w Jego mękę i zmartwychwstanie – stają się przybranymi dziećmi Boga. Podobnie dzięki temu, że Chrystus jest jedynym Arcykapłanem Nowego Przymierza, chrześcijanie, będąc Jego mistycznymi członkami, przez życie łaski, wiary i miłości uczestniczą duchowo w Jego kapłaństwie.

Temat niniejszego artykułu ujęto w czterech punktach: I. Podstawy trynitarno-chrystologiczne kapłaństwa wspólnego, II. Biblijne akcenty wspólnego kapłaństwa wiernych, III. Aktualizacja wspólnego kapłaństwa wiernych, IV Liturgiczne zadania i funkcje wynikające z kapłaństwa wspólnego ludu Bożego.

I. PODSTAWY TRYNITARNO-CHRYSTOLOGICZNE KAPŁAŃSTWA WSPÓLNEGO

1. *Trynitarny fundament*

Trójca Święta objawia się nam jako źródło i wzorzec życia Kościoła, który winien przyjmować, dzielić i przekazywać innym miłość Ojca, Syna i Ducha Świętego. Dlatego w Kościele istnieje wzajemna wymiana darów, oddawanie siebie innym, współzależność w miłości – jako udział w trynitarnym życiu Boga. To zaś wyznacza role i określa osoby w Kościele, dlatego – podobnie jak w Trójcy Świętej – nie można mówić o wyższości czy niższości osób w Kościele, ale jednocześnie nie można mieszać osób i ich funkcji.

Zasada trynitarna zakłada wzajemne przenikanie i zależność, która wyróżnia role i osoby, nie stwarzając przy tym żadnych nierówności. Tak jak Ojciec, Syn i Duch Święty nie tracą niczego ze swych osobowości wymieniając między sobą wszystko to, kim są, i oddając to wszystko, kim są, innym, podobnie też biskup, prezbiter i zwykły chrześcijanin pozostają sobą: są niezastąpieni i niewymienialni. Nie ma ludu zgromadzonego bez pasterza, nie ma prezbitera bez biskupa, bez wspólnoty – i odwrotnie¹

2. *Tajemnica wcielenia a kapłaństwo*

Sam tylko Syn Boży przyjął ciało i stał się jedynym pośrednikiem i On jest kapłanem na wieki (Hbr 5, 1-10; 7, 20-28). I właśnie dlatego, że On stał się Człowiekiem, każdy człowiek może odtąd „przez Niego, z Nim i w Nim” mieć udział w życiu Bożym, o ile zgodzi się już teraz na osobiste wcielenie w Syna, aby stać się dzieckiem Bożym przez chrzest (1 J 3,1). Tym samym chrześcijanin zostaje też włączony w kapłańską rolę Syna Bożego. Stąd też wynika kapłaństwo wspólne wszystkich ochrzczonych, jest to kapłaństwo królewskie. Sformułowanie: „wszyscy są kapłanami” jest w pełni uzasadnione. Nie wyraża ono jednak wszystkiego. Każdy chrześcijanin uczestniczy faktycznie w kapłaństwie Syna Bożego ze względu na swe włączenie w Ciało Chrystusa. Oznacza to, że Syn jest Głową, Zwierzchnikiem Ciała,

¹ J. D u c h e s n e. *Dwa kapłaństwa*. W: *Kapłaństwo*. Red. S. Stancel. Poznań–Warszawa 1988 s. 316.

Pośrednikiem, przez którego przechodzi, wciela się i rozlewa dla nas życie Boże. Każda komórka Ciała Chrystusa jest w konsekwencji zespolona i kształtowana przez Głowę – Pośrednika Chrystusa, w którym nadal trwają zasada trynitarna i fakt Wcielenia. Wcielenie zaś wymaga kontynuacji i aktualizacji w wymiarze ludzkim i w relacjach osobowych – w czasie, w przestrzeni, a nawet w materii²

3. *Odkupienie a kapłaństwo*

Syn Boży, który stał się Człowiekiem, umarł na krzyżu i zmartwychwstał trzeciego dnia. Chrześcijanie zostali wezwani do tego, aby szli w ślady Tego, który ich umiłował aż do śmierci, a więc aby ofiarowali samych siebie „na ofiarę żywą, świętą, Bogu przyjemną” (Rz 12, 1-2). Jednakże kapłaństwo wspólne wiernych nie zastępuje wcale kapłaństwa ministerialnego ani nie czyni go zbędnym, tak jak ofiary każdego chrześcijanina, łącznie z rodzajem śmierci, jaki stanie się jego udziałem, nie są w stanie zastąpić Ofiary Eucharystycznej sprawowanej przez kapłana, w której ponawia się i aktualizuje ofiara Syna Bożego³

II. BIBLIJNE AKCENTY WSPÓLNEGO KAPŁAŃSTWA WIERNYCH

Kapłaństwo wspólne wiernych zostało zapowiedziane już w księgach Starego Testamentu. W Księdze Wyjścia Bóg w przemowie na Synaju określa lud wybrany „królestwem kapłanów” pośród narodów pogańskich (Wj 19, 6), a prorok Izajasz zapowiada kapłaństwo ludu Bożego czasów mesjańskich: „Wy zaś będziecie nazywani kapłanami Pana, nazywać was będą sługami Boga naszego” (Iz 61, 6).

W Nowym Testamencie o kapłaństwie całego ludu Bożego mówi najobszerniej 1 List św. Piotra (2, 1-10). Posługując się obrazem budowli na określenie Kościoła, św. Piotr nazywa Chrystusa kamieniem węgielnym,

² Tamże s. 317

³ Tamże s. 319.

a chrześcijan – żywymi kamieniami tej duchowej świątyni, by stanowili święte kapłaństwo dla składania duchowych ofiar, przyjemnych Bogu przez Jezusa Chrystusa (1 P 2, 5). Dalej zaś mówi: „Wy jesteście wybranym plemieniem, królewskim kapłaństwem, świętym narodem, ludem Bogu na własność przeznaczonym, abyście ogłaszali dzieła potęgi Tego, który was wezwał z ciemności do swojego przedziwnego światła” (2, 9). Kapłańska godność oznacza wolny dostęp do Boga przez Chrystusa w Duchu Świętym (Rz 5, 2; Ef 2, 18; 3, 12; 2 Kor 3, 12; Hbr 4, 16; 10, 19). Królewski charakter kapłaństwa Kościoła jest jeszcze zakryty, ale ujawni się w eschatologicznej przyszłości (Rz 5, 17). Apokalipsa św. Jana nazywa trzykrotnie (1, 6; 5, 10; 20, 6) chrześcijan, tak w całości jak i każdego z nich pojedynczo, „kapłanami Boga” czy „kapłanami dla Boga”⁴

III. AKTUALIZACJA KAPŁAŃSTWA WSPÓLNEGO WIERNYCH

Opierając się na 1 Liście Piotra, możemy wymienić dwie istotne funkcje kapłańskie, jakie może pełnić chrześcijanin na podstawie wspólnego kapłaństwa wiernych: „składanie duchowych ofiar przyjemnych Bogu przez Jezusa Chrystusa”, czyli ofiara (1 P 2, 5), i „głoszenie dzieł potęgi Tego, który was wezwał z ciemności do przedziwnego swojego światła”, czyli przepowiadanie Ewangelii (1 P 2, 9).

Niewątpliwie chodzi tu o duchową stronę kapłaństwa, czyli o ducha kapłańskiego, przejawiającego się w modlitwie i służeniu Bogu. Często życie chrześcijańskie w swej codziennej działalności otrzymuje w pismach nowotestamentalnych nazwy kulturowo-sakralne: ofiara przez wiarę (Flp 2, 17); pochwała Boga (Hbr 3, 15; 1 P 2, 5-9); kult przez wiarę (Flp 3, 3); ofiara życia (Rz 12, 1); służba czystego sumienia (Hbr 9, 14; 12, 28); liturgia (tekst grecki Flp 2, 17); służba kulturowa (Jk 1, 26 n.).

Kapłaństwo wspólne wiernych i kapłaństwo urzędowe, czyli hierarchiczne, ministerialne, choć różnią się istotą, a nie stopniem tylko, są sobie jednak wzajemnie przyporządkowane. Jedno i drugie we właściwy sobie sposób

⁴ W M i z i o ł e k. *Teologia kapłaństwa Nowego Przymierza. W służbie ludowi Bożemu*. Red. B. Bejze. Poznań–Warszawa 1983 s. 563.

uczestniczy w jednym kapłaństwie Chrystusowym. Kapłan urzędowy, dzięki władzy świętej, kształci lud kapłański i kieruje nim, sprawuje w zastępstwie Chrystusa Ofiarę Eucharystyczną i składa ją Bogu w imieniu całego ludu. Wierni zaś, na mocy swego królewskiego kapłaństwa, współdziałają w ofiarowaniu Eucharystii. Pełnią też kapłaństwo przez przyjmowanie sakramentów, modlitwę i dziękczynienie, świadectwo życia świątobliwego, zaparcie się siebie i czynną miłość (KK 10).

Święta i organicznie ukształtowana natura społeczności kapłańskiej aktualizuje się przez sakramenty i przez cnoty. Wierni, przez chrzest wcieleni do Kościoła, dzięki otrzymanemu znamieniu przeznaczeni są do uczestnictwa w kulcie religii chrześcijańskiej, i odrodzeni jako synowie Boży, zobowiązani są wyznawać przed ludźmi wiarę, którą otrzymali od Boga za pośrednictwem Kościoła. Przez sakrament bierzmowania jeszcze ściślej wiążą się z Kościołem, otrzymują szczególną moc Ducha świętego i w ten sposób jeszcze mocniej zobowiązani są, jako prawdziwi świadkowie Chrystusa, do szerzenia wiary słowem i czynkiem oraz do bronienia jej. Uczestnicząc w Eucharystii składają Bogu żertwę ofiarną, a wraz z Nią samych siebie. W ten sposób zarówno przez składanie ofiary, jak i przez Komunię świętą, wszyscy biorą właściwy sobie udział w czynności liturgicznej, nie jednakowo, lecz jedni tak, drudzy inaczej (KK 11)⁵

Kapłaństwo wspólne ludu Bożego aktualizuje się i uobecnia w Kościele w trzech wymiarach: 1) jako dar całopalny z siebie, 2) jako apostołska służba dawania świadectwa innym ludziom i 3) jako królewskie panowanie nad sobą⁶

Kapłaństwo jest darem Bożym, przekazywanym człowiekowi na użytek społeczny – dla dobra innych ludzi. Przyjmując ten dar, człowiek decyduje się stać żertwą ofiarną składaną Bogu za innych, a tym samym żywą częścią Kościoła Chrystusowego, niosącego zbawienie światu⁷ W świetle wypowiedzi Chrystusa: „Jeśli kto chce pójść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje. Bo kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z powodu Mnie i Ewangelii, zachowa je” (Mk 8, 34-35) aktualizacja otrzymanej na chrzcie świętym godności kapłańskiej ukazuje się jako jedyna droga gwarantująca chrześcijaninowi jego własne zbawienie i zapewniająca mu wzrost w świętości, mimo że bezpośrednim jej celem jest zbawienie i uświęcenie innych ludzi. Chrześcija-

⁵ Por. Cz. K r a k o w i a k. *Kapłaństwo wspólne i służebne według ksiąg liturgicznych*. RBL 36:1983 s. 297-306.

⁶ A. S p u r g j a s z. *Aktualizacja kapłaństwa w Kościele*. W: *Kapłaństwo* s. 324.

⁷ Por. A. L. K r u p a. *Powszechne kapłaństwo wiernych*. W: *Chrześcijanin w Kościele*. Red. J. Majka. Wrocław 1979 s. 89-121.

nin, który staje się zertwą ofiarną i darem dla innych, uświęca także i doskonali siebie samego (por. KK 40-42; KDK 35)⁸

Godność kapłańska jest zdolnością do składania Bogu siebie w ofierze za innych, zmierza natomiast do przekazywania życia Bożego innym ludziom, aby wszystkich uczynić uczestnikami zbawczego odkupienia, a cały świat skierować przez Chrystusa do Boga. Można więc mówić tu o jakimś zewnętrznym wymiarze i o zewnętrznej owocności aktualizowania tejże godności przez poszczególnych członków Kościoła. To powszechne zobowiązanie do apostołowania – zarówno hierarchii jak i świeckich – wypływa z wszczęcia wiernych w Chrystusa, z ich godności kapłańskiej. Wierni przez wszystkie swoje uczynki mają składać duchowe ofiary i po całej ziemi dawać świadectwo Chrystusowi (DA 3). Każdy chrześcijanin winien głosić Chrystusa zarówno świadectwem swojego życia, jak i słowem (por. KK 35; DA 6; DM 11). Na pierwszym miejscu Sobór Watykański II stawia świadectwo życia. Sakrament chrztu świętego, włączając ludzi w kapłaństwo Chrystusa, daje tym samym udział w Jego misji. Dlatego ochrzczeni, podobnie jak Chrystus, który mówił o sobie: „Ja się na to narodziłem i na to przyszedłem na świat, aby dać świadectwo prawdzie” (J 18, 37), mają być świadkami Bożej prawdy w świecie (DM 11)⁹

Powołanie chrześcijan przez Boga do wolności jest ściśle zespolone ze składaniem przez nich duchowych ofiar z siebie. Wolność bowiem, według św. Pawła, polega na panowaniu nad sobą, na podporządkowaniu Duchowi Bożemu żądź ciała, na kierowaniu się we wszystkim Duchem Bożym (por. Ga 5, 13). Sobór Watykański II, kontynuując myśl św. Pawła, nie podejmuje świeckich stwierdzeń, że królować to znaczy panować nad światem i nad innymi, ale podkreśla konieczność samozaparcia, ofiary, umartwienia i świętości życia, służenia innym i całemu światu – akcentując, że są to konkretne przejawy aktualizowania godności królewskiej przez chrześcijan¹⁰ Tak więc królewski urząd ludu Bożego – analogicznie do królewskiego urzędu Jezusa Chrystusa, do Jego zbawczego dzieła i posłuszeństwa aż do śmierci krzyżowej – polega szczególnie na panowaniu duchowo-moralnym. Dynamizm wzrostu chrześcijan w Królestwie Bożym jest uzależniony od coraz doskonalszego

⁸ Por. L. B a l t e r. *Kapłaństwo Ludu Bożego*. Warszawa 1982 s. 183-185.

⁹ A. S p u r g j a s z. *Aktualizacja kapłaństwa w Kościele*. W: *Kapłaństwo* s. 330.

¹⁰ Por. K. W o j t y ł a. *Konsekracja świata, granice autonomii doczesności* W: *Odpowiedzialni za świat*. Poznań 1982 s. 212-213.

szego ich upodobnienia się do Chrystusa we wszystkich tajemnicach Jego życia, aż do chwalebego z Nim panowania¹¹

Kapłaństwo wspólne ludu Bożego to zatem wszystkie uczynki wiernych, modlitwy i apostołskie przedsięwzięcia, życie małżeńskie i rodzinne, codzienna praca, wypoczynek ducha i ciała, jeśli odbywają się w Duchu, a nawet utrapienia życia, jeśli są cierpliwie znoszone. Wszystko to staje się ofiarą składaną Ojcu przez Jezusa Chrystusa wraz z ofiarą Ciała Pańskiego składaną w Eucharystii. W ten sposób ludzie świeccy poświęcają Bogu cały świat (KK 34). Udział ludzi świeckich w kapłańskim urzędzie Chrystusa rozpoczyna się wraz z sakramentem chrztu, rozwija się przez bierzmowanie, w Eucharystii zaś znajduje spełnienie i pełne mocy oparcie. Udział świeckich w kapłańskim urzędzie Chrystusa wywodzi się z przynależności do kościelnej wspólnoty, dlatego powinien być przeżywany i realizowany we wspólnocie i dla wspólnoty (ChL 14).

IV LITURGICZNE ZADANIA I FUNKCJE WYNIKAJĄCE Z KAPŁAŃSTWA WSPÓLNEGO LUDU BOŻEGO

Liturgię celebryje cała wspólnota – Ciało Chrystusa zjednoczone ze swoją Głową (KKK 1140). W celebracji sakramentów liturgiem jest więc całe zgromadzenie, każdy według swej funkcji, ale w jedności Ducha, który działa we wszystkich (KKK 1144). Na mocy chrztu lud chrześcijański, „królewskie kapłaństwo, naród święty, lud nabyty” (1 P 2, 9), jest uprawniony i zobowiązany do świadomego, pełnego, czynnego i wspólnotowego udziału w liturgii (KL 14 i 21). Ponieważ czynności liturgiczne należą do całego Ciała Kościoła, dosięgają jego członków w różny sposób, zależnie od stopnia święceń, urzędów i czynnego udziału (KL 26). Stosownie do natury sprawowanych obrzędów udział wiernych winien być najpierw wewnętrzny, to jest świadomy, z pełnym zaangażowaniem umysłu i serca, z pełną odpowiedzialnością na zbawczą moc słowa Bożego i sakramentów. Ów wewnętrzny udział musi się również uzewnętrzniać – poprzez określone zewnętrzne działania, takie jak modlitwa, śpiew, gesty obrzędowe, postawa ciała (KL 11, 30). Taki udział warun-

¹¹ S p u r g j a s z. *Aktualizacja kapłaństwa w Kościele* s. 335.

kuje powstanie w zgromadzeniu liturgicznym prawdziwego dialogu kulturowo-zbawczego między Bogiem a człowiekiem¹²

Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego, przedstawiając zadania i funkcje ludu Bożego podczas sprawowania Mszy świętej, na pierwszym miejscu wymienia zadanie dziękczynienia Bogu przy składaniu w ofierze niepokalanej Hostii wraz z kapłanem, przez co wierni mają się uczyć składania w ofierze samych siebie. Następnym zadaniem podczas akcji liturgicznej jest okazywanie głębokiej pobożności oraz miłości względem braci, wystrzegając się przy tym wszelkiego indywidualizmu i wyróżniania się. Wierni mają tworzyć jedno ciało, kiedy słuchają słowa Bożego czy też biorą udział w modlitwach i w śpiewie, a szczególnie kiedy wspólnie składają ofiarę i wspólnie przystępują do stołu Pańskiego. Jedność tę dobrze ukazuje wspólne zachowanie tych samych gestów i tej samej postawy ciała. Wszyscy mają z radością służyć ludowi Bożemu, gdy zaprasza się ich do pełnienia jakiejś szczególnej funkcji liturgicznej (OWMR 62).

Ze względu na spełnianie funkcji kapłaństwa wspólnego wiernych istnieją szczególne posługi w liturgii nie udzielane przez sakrament święceń¹³ Ich znaczenie zostaje określone przez biskupów na podstawie tradycji liturgicznych i potrzeb duszpasterskich (KKK 1143). Dlatego wyróżniamy posługi z ustanowienia i posługi zlecone w liturgii¹⁴ Do posług liturgicznych wykonywanych z ustanowienia zaliczamy lektorat, akolitat i posługę nadzwyczajnego szafarza Komunii świętej (OWMR 65, 66, 146). Wierni mogą spełniać także cały szereg funkcji zleconych w zgromadzeniu liturgicznym; najogólniej można je podzielić na służbę ołtarza, służbę muzyczną i służbę porządkową (OWMR 63, 64, 67-70).

Świeccy mężczyźni mogą być na stałe przyjęci do posługi lektora i akolity, zarówno zaś mężczyźni jak i kobiety mogą być czasowo wyznaczeni do pełnienia funkcji lektora, komentatora, kantora lub innych – zgodnie z przepisami prawa. Tam, gdzie jest to potrzebne, na przykład z powodu braku świętych szafarzy (*ministri sacri*), świeccy mogą wykonywać pewne obowiązki w ich zastępstwie, mianowicie: posługę słowa, przewodniczenie modlitwom liturgicznym, udzielanie chrztu, a także rozdzielanie Komunii świętej (KPK 230). W świetle aktualnych przepisów Kościoła zakres innych funk-

¹² Zob. H. J. S o b e c z k o. *Zgromadzeni w imię Pana. Teologia znaku zgromadzenia liturgicznego*. Opole 1999 s. 173.

¹³ Por. *Instrukcja o niektórych kwestiach dotyczących współpracy wiernych świeckich w ministerialnej posłudze kapłanów* (13 VIII 1997) nr 1-3.

¹⁴ Zob. S o b e c z k o. *Zgromadzeni w imię Pana* s. 148-172.

cji liturgicznych możliwych do wypełnienia przez świeckich przedstawia się następująco: wyjaśnienie Ewangelii w czasie Mszy z dziećmi (DMD 48); przynoszenie do ołtarza darów chleba i wina na Eucharystię (OWMR 49); wystawienie i repozycja Najświętszego Sakramentu (KPK 943)¹⁵; przewodniczenie liturgii słowa Bożego (KL 35; *Inter oecumenici* nr 37); przewodniczenie liturgii słowa w czasie celebracji pokutnych¹⁶; przewodniczenie liturgii pogrzebu¹⁷; przewodniczenie Liturgii Godzin (OWLG 26-27); asystowanie jako świadek kwalifikowany przy zawieraniu małżeństwa (KPK kan. 1112)¹⁸; przewodniczenie w czasie celebracji niektórych błogosławieństw (KPK kan. 1168)¹⁹

Jeśli czynnościami liturgicznymi kieruje odpowiedni i wyznaczony do tego oraz należycie przygotowany świecki, określa się go terminem „moderator”²⁰ Do posług i funkcji liturgicznych należy wybrać osoby odznaczające się akceptacją zdrowej doktryny Kościoła i prowadzące przykładowe życie chrześcijańskie. Wymagana jest również odpowiednia formacja przygotowująca do wypełnienia powierzonej funkcji²¹ Moderator świecki jest zawsze tylko jednym ze zgromadzenia i tak również winien się zachowywać. Z racji pełnionej funkcji nie przysługuje mu miejsce przeznaczone dla przewodniczącego liturgii (powinien znajdować się poza prezbiterium), nie zwraca się też do zgromadzenia w formie „wy”, lecz „my” Nie wolno mu także używać paramentów liturgicznych właściwych prezbiterom lub diakonom²²

¹⁵ *Komunia święta i kult tajemnicy eucharystycznej poza Mszą św. dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1985 nr 31.

¹⁶ *Obrzędy pokuty dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1996 nr 36 s. 31-32.

¹⁷ *Obrzędy pogrzebu dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1991 nr 19 s. 17.

¹⁸ *Obrzędy małżeństwa dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1996 nr 25 s. 17

¹⁹ *Obrzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*. Katowice 1994 nr 18d; por. Cz. K r a k o w i a k. *Posługi i funkcje liturgiczne; teoria i praktyka*. W *W trosce o Kościół*. Red. A. Jarząbek. Lublin 2000 s. 193-203.

²⁰ J. M i k o ł a j e c. *Posługa teologów świeckich w Kościele*. Opole 2000 s. 68.

²¹ *Instrukcja o niektórych kwestiach dotyczących współpracy wiernych świeckich w ministerialnej postudze kapłanów* art. 13.

²² Tamże art. 6.

ZAKOŃCZENIE

Podsumowując możemy stwierdzić, że przepisy prawa kościelnego dają świeckim wiele możliwości uczestniczenia w pełnieniu funkcji liturgicznych, dzięki czemu mogą realizować swoje kapłaństwo wspólne i chrześcijańskie powołanie oraz wypełniać własne zadania w Kościele. Dlatego świadomi i aktywni chrześcijanie powinni otoczyć troską także duszpasterstwo liturgiczne w parafii. Nie chodzi o naruszanie kompetencji duchownych, ale o pomoc w organizowaniu i celebrowaniu takich form kultu, które wyrastają z potrzeb wspólnoty. Wierni świeccy powinni też podtrzymywać istnienie tradycyjnych nabożeństw, kół Żywego Różańca, bractw, procesji, pielgrzymek i adoracji²³. Te formy kultowe stanowią także aktualizację kapłaństwa ludu Bożego w liturgii parafialnej, zwłaszcza gdy są powiązane z czynnym udziałem zgromadzenia w akcji liturgicznej i podejmowaniem przez wiernych funkcji liturgicznych.

BIBLIOGRAFIA

- B e j z e B. (red.): W służbie ludowi Bożemu. Poznań–Warszawa 1983.
- Instrukcja o niektórych kwestiach dotyczących współpracy wiernych świeckich w ministerialnej posłudze kapłanów (13 VIII 1997). „L'Osservatore Romano” 19:1998 nr 12 s. 30-40.
- J a n P a w e ł II: Posynodalna adhortacja apostolska *Christifideles laici*. Rzym 1988.
- Katechizm Kościoła Katolickiego. Poznań 1994.
- Kodeks Prawa Kanonicznego. Poznań 1984.
- M a j k a J. (red.): Chrześcijanin w Kościele. Wrocław 1979.
- M i k o ł a j e c J.: Posługa teologów świeckich w Kościele. Opole 2000.
- Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego. W: Mszał Rzymski dla diecezji polskich. Poznań 1986 s. (14)-(63).
- Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Poznań 1968.
- S t a n c e l S. (red.): Kapłaństwo. Poznań–Warszawa 1988.
- Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich. W: II Polski Synod Plenarny (1991-1999). Poznań 2001.

²³ M i k o ł a j e c. *Posługa teologów świeckich* s. 70.

COMMON PRIESTHOOD OF GOD'S PEOPLE

S u m m a r y

Common priesthood of God's people is made real and present in the Church within Christ's three functions, that is: as burnt-offering of himself, as apostolic service of giving testimony to other people and as royal self-control. Two dignities of God's people: the royal one and the priestly one penetrate, complement and condition each other. The Lord allows all the members of the Church, all God's people, to participate in his royal priesthood. It is a gift for every Christian, but at the same time it is a task, as it should be made real in everyday life, since a proper image of the Church and realization of its mission in the world depend on making the royal and ministerial priesthood real.

Making priesthood real in liturgy demands a responsible preparation of liturgical celebration by the officiating priest and the participants, especially the ones who perform liturgical functions. The celebrant is especially responsible for preparing the celebration and distributing the liturgical functions. This is why priests should take constant care of all the people and teams responsible for celebrating the Holy Mass: the altar duty, the music duty and the order duty.

Translated by Tadeusz Karłowicz

Słowa kluczowe: kapłaństwo wspólne, zgromadzenie liturgiczne, posługi i funkcje liturgiczne.

Key words: common priesthood, liturgical congregation, liturgical duties and functions.